

مطالعه نحوه بازنمایی عناصر فرهنگی و ایدئولوژیکی در خلق انیمیشن (مورد مطالعه: انیمیشن پسر دلفینی ۲۰۲۲)

مقاله «مطالعه نحوه بازنمایی عناصر فرهنگی و ایدئولوژیکی در خلق انیمیشن» را پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات برای شناسایی شاخصه‌های ایدئولوژیکی و فرهنگی در خلق یک شخصیت داستانی به تلاش مهسا لاریجانی و فاطمه‌زهره بقائی تهیه و منتشر کرده است.

عناصر ایدئولوژیک و فرهنگی در پویانمایی‌ها قادر هستند تا بر نحوه جامعه‌پذیری کودکان اثر بگذارند؛ به طوری که این مخاطبان می‌توانند شخصیت ایدئولوژیکی در راستای آن داشته باشند. پژوهش حاضر، به دنبال شناسایی شاخصه‌های ایدئولوژیکی و فرهنگی در خلق یک شخصیت داستانی به نام پسر دلفینی در پویانمایی‌ای برای کودکان است و برای دستیابی به این هدف از نظریات استوارت هال و لویی آلتوسر بهره برده است. روش این پژوهش از نوع کیفی است و به لحاظ ماهیت، توصیفی-تحلیلی به حساب می‌آید که با استفاده از رویکرد نشانه‌شناسی انتقادی جان فیسک در هر سه سطح واقعیت، بازنمایی و ایدئولوژیک به انجام رسیده است.

یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که پویانمایی مورد مطالعه با استفاده از سطوح واقعیت و بازنمایی، به نمایش ایدئولوژی شرق‌شناسی (با ابعاد احیاء خاص گرایی بومی محلی و ناسیونالیسم) و همچنین ایدئولوژی مبارزه با امپریالیسم اقتصادی فرهنگی (با ابعاد ستیز بانفوذ و سلطه غرب) پرداخته است. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد، پویانمایی مورد مطالعه با به کارگیری دو ایدئولوژی مذکور، به دنبال بازنمایی ارزش‌ها، هویت‌ها و فرهنگ خاص ایران و کنش‌های مردم در برابر تک فرهنگ گرایی جهانی و مبارزه با تسلط، تحمیل و نفوذ فرهنگی اقتصادی کشورهای نماینده امپریالیسم جهانی است که با استفاده از نشانه‌ها در لایه‌های زیرین و پنهان فیلم به انتقال این مفاهیم به کودکان می‌پردازد.